

**MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
TERITORIJOS VANDENS TIEKIMO IR
NUOTEKŲ TVARKYMO
INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS
SPECIALUSIS PLANAS**

STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO
APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTAS

2008 m.

Dokumento Nr. 207157E
Varianto Nr. 1
Išleidimo data 2008-05-29
Rengė Aušra Aleknavičiūtė
Tadas Tauginas
Tikrino Albertas Bagdonavičius
Patvirtino Inga Valuntienė

Turinys

1.	Įvadas	2
2.	Molėtų rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano pagrindiniai tikslai ir uždaviniai	3
3.	Specialiojo plano pagrindiniai koncepciniai sprendiniai	4
4.	Specialiojo plano sąsaja su kitais dokumentais	4
5.	Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, aplinkos charakteristikos	5
6.	Galimos reikšmingos specialiojo plano įgyvendinimo pasekmės	5
7.	Pasekmių aplinkai vertinimo metodai	6

1. Įvadas

Molėtų rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano (toliau tekste - specialusis planas) rengimo pagrindas yra Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2007-05-31 sprendimas Nr. B1-89.

Specialiojo plano strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (SPAV) atliekamas vadovaujantis LR Vyriausybės 2004-08-18 nutarimu Nr.130-4650 patvirtinto Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo (Žin., 2004, Nr. 130-4650) nuostatomis bei Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo vadovu. Įvertinus gautas subjektų išvadas dėl šio dokumento kokybės, procedūros II etape bus rengiama strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas rengiamas specialiojo plano rengimo koncepcijos stadijoje.

Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas – tam tikrų planų ir programų įgyvendinimo galimų pasekmių aplinkai nustatymo, apibūdinimo ir vertinimo procesas, per kurį rengiami strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentai, konsultuojama, atsižvelgiama į vertinimo ir konsultacijų rezultatus prieš priimant ir (arba) tvirtinant planą ar programą, teikiama informacija, susijusi su sprendimu dėl plano ar programos priėmimo ir (arba) tvirtinimo.

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tikslai:

- nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas specialiojo plano įgyvendinimo pasekmes Molėtų rajono viešosios vandentvarkos infrastruktūros plėtros teritorijų aplinkai;
- užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su tam tikromis valstybės ir savivaldybių institucijomis, visuomene, atsižvelgiama į šių konsultacijų ir kitų viešumą užtikrinančių procedūrų rezultatus;
- užtikrinti, kad specialiojo plano rengimo organizatoriai turės išsamią ir patikimą informaciją apie galimas reikšmingas plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į ją.

Planavimo organizatoriaus pavadinimas (vardas, pavardė) ir kontaktinė informacija:

Molėtų rajono savivaldybės administracijos direktorius
Vilniaus g. 44, LT-33140 Molėtai
Telefonas: 838354761
Faksas: 838351442
e-paštas: savivaldybe@moletai.lt

Dokumentų rengėjo pavadinimas (vardas, pavardė) ir kontaktinė informacija:

UAB „COWI Baltic“
Inga Valuntienė
Adresas: Lukiškių g. 3, LT-01108 Vilnius
Telefonas: 852107610
Faksas: 8521247 77
e-paštas: inva@cowi.lt

2. Molėtų rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano pagrindiniai tikslai ir uždaviniai

Pagrindinis plano tikslas - užtikrinti, kad ne mažiau kaip 95 procentai savivaldybės gyventojų būtų aprūpinami viešo vandens tiekėjo teikiamomis paslaugomis, pakelti gyvenimo kokybės lygį Molėtų miesto ir kaimo vietovėse, apsaugoti žmones nuo neigiamo vandens užterštumo poveikio užtikrinant, kad tiekiamas vanduo būtų sveikas ir švarus.

Plano tikslai aplinkos apsaugos srityje – pagerinti vandens telkinių ekologinę būklę, mažinant teršimą iš koncentruotų taršos židinių miesteliuose ir kaimo vietovėse.

Molėtų rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiajame plane nagrinėjamos dvi alternatyvos:

- Nulinė alternatyva – nereguliuojama vandentvarkos infrastruktūros plėtra. Tuo atveju, jei specialiojo plano sprendiniai nebūtų įgyvendinami, vyktų nereguliuojama, savaiminė vandentvarkos infrastruktūros plėtra, lėtai keistųsi gyventojų aprūpinimo viešo vandens tiekėjo tiekiamo vandens bei nuotekų tvarkymo paslaugomis, nebūtų pilnai įgyvendinamos valstybės ir savivaldybės strategijų šiame sektoriuje nuostatos.
- Specialiojo plano alternatyva – reguliuojama plėtra, kai Molėtų rajono savivaldybės teritorijoje įgyvendinamos specialiajame plane suformuluotos vandentvarkos infrastruktūros vystymo koncepcijos nuostatos. Ši alternatyva užtikrintų sistemingą rajono vandentvarkos infrastruktūros vystymą palaiapsniui prioritetų tvarka įgyvendinant specialiojo plano sprendinius, nustatant viešo vandens tiekėjo teritorijas, darant mažiausią neigiamą poveikį aplinkai.

Molėtų rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo specialiojo plano uždaviniai:

- Įgyvendinti Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2007-05-31 sprendimą Nr. B1-89 ir parengti Molėtų rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo specialųjį planą.
- Įgyvendinti Vandens įstatymo nuostatas dėl viešo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo.
- Užtikrinti Molėtų rajono teritorijos darnaus vystimosi raidą ir jos perspektyvą, plėtojant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą, paslaugas ir viešo vandens tiekėjo teritorijas, tausojant gamtos ir kultūros išteklių panaudojimą, visų planuojamos teritorijos gyventojų optimalių poreikių tenkinimą.
- Nustatyti viešo vandens tiekėjo teritorijas ir viešo vandens tiekimo sistemų plėtros kryptis, atitinkančias ilgalaikes Molėtų rajono teritorijos raidos programas.
- Suderinti valstybės, savivaldybės, įmonių, fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių interesus, dabartinėje ir planuojamoje viešo vandens tiekimo teritorijoje.
- Reglamentuoti viešo vandens tiekėjo aptarnaujamas teritorijas.

3. Specialiojo plano pagrindiniai koncepciniai sprendiniai

Specialiojo plano koncepcijos rengimo etape pagal iškeltus planavimo tikslus nustatomos teritorijos, kurios bus įtrauktos į viešo vandens tiekimo teritorijas, siekiant įgyvendinti Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (Žin., 2006, Nr. 82-326) nuostatas, kad iki 2014 m. gruodžio 31 d. ne mažiau kaip 95 procentai kiekvienos savivaldybės gyventojų būtų aprūpinami viešo vandens tiekėjo tiekiamu vandeniu ir teikiamomis nuotekų tvarkymo paslaugomis.

Specialiojo plano koncepcijos stadijoje:

- Nustatomos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptys ir prioritetai;
- Numatoma, kuriose teritorijose bus plėtojama vandens tiekimo ir (ar) nuotekų tvarkymo infrastruktūra, o kuriose viešas vandens tiekimas bus vykdomas kitomis priemonėmis;
- Nustatomos teritorijos, kuriose taikomas individualus vandens išgavimas ir (ar) individualus nuotekų šalinimas;
- Parengiami perspektyviniai infrastruktūros išdėstymo planuojamoje teritorijoje modeliai;
- Nustatomos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrai reikalingos teritorijos.

4. Specialiojo plano sąsaja su kitais dokumentais

Molėtų rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo specialusis planas (toliau – Specialusis planas) pradėtas rengti remiantis Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2007-05-31 sprendimu Nr. S1-89.

Specialusis planas rengiamas vadovaujantis:

- Vandentvarkos ūkio plėtros strategija (Žin., 2005, Nr.8-245; 2006, Nr. 38- 1366; 2007, Nr. 37-1399; Nr. 110-4521);
- Utenos regiono plėtros planu 2004-2010 metams;
- Molėtų rajono plėtros planu 2004-2010 metams;
- Teritorijų planavimo įstatymu (Žin., 1995, Nr. 107-2391; 2004 Nr.21-617, Nr. 152-5532; Žin., 2006, Nr. 66-2429, Žin., 2008, Nr.50-1847);
- Geriamojo vandens įstatymu (Žin. 2001, Nr. 64-2327);
- Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymu (Žin. 2006, Nr. 82-3260);
- Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymu (Žin. 2006, Nr. 82-3261);
- Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklėmis (Žin., 2007, Nr. 8-337);
- Viešojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kokybės reikalavimais (Žin., 2007, Nr. 16-593);

- Nuotekų valymo įrenginių taikymo reglamentu (Žin., 2006, Nr. 99-3852, 2008, Nr. 36-1317);
- Planavimo užduotimi;
- Planavimo sąlygomis.

5. Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, aplinkos charakteristikos

Planavimo objektas – Molėtų rajono gyvenamosios vietovės, jų dalys bei jas jungiančios teritorijos, kuriose planuojami vandentvarkos infrastruktūros objektai. Molėtų rajono teritorija užima 136779 ha plotą.

Gyvenamosios teritorijos. Rajone gyvena 23,5 tūkst. gyventojų, kaimo vietovėse 16,6 tūkst. Molėtų rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių sistemą sudaro 1 miestas, 5 miesteliai ir 928 kaimo gyvenamosios vietovės.

Saugomos teritorijos. Molėtų rajone saugomos teritorijos užima 26584,94 ha (19,4 % visos teritorijos).

SPAV ataskaitoje bus nagrinėjamos su planuojamos infrastruktūros zonomis besiribojančios ar tiesiogiai veikiamos saugomos gamtos ir kultūros vertybių teritorijos, kurios gali būti reikšmingai paveiktos.

Siekiant mažinti ar išvengti galimų neigiamų pasekmių aplinkos apsaugai svarbioms teritorijoms (regioniniams parkams, draustiniais, Natura 2000 teritorijoms) bei kultūros paveldo vietovėms ir objektams, SPAV ataskaitoje bus atsižvelgta į specialiajam planui parengtus planavimo sąlygas išdavusių institucijų reikalavimus.

6. Galimos reikšmingos specialiojo plano įgyvendinimo pasekmės

Rengiamo specialiojo plano sprendinių pasekmių vertinimas bus atliekamas šiems aplinkos komponentams ir jų kompleksams:

- Gamtinė aplinka - vandens ištekliai ir kokybė, kiti atsinaujinantys ir neatsinaujinantys ištekliai, kraštovaizdis, apimant kultūros vertybes, žemės naudojimas.

Bus išnagrinėta, kaip plano įgyvendinimas įtakos požeminių ir paviršinių vandens išteklių kokybės pokyčius, kraštovaizdžio, rekreacinių išteklių bei žemės naudojimo pokyčius. Bus įvertintos specialiojo plano įgyvendinimo pasekmės nacionalinės svarbos ir NATURA 2000 tinklo teritorijose saugomoms vertybėms.

- Socialinė aplinka - gyvenamosios aplinkos kokybė, visuomenės sveikata ir saugumas, bendruomenių poreikiai.

Socialiniu aspektu bus vertinama, kaip plano alternatyvos įgyvendinimas sąlygos darbo rinkos, visuomenės sveikatos pokyčius, vietos bendruomenių poreikius.

- Ekonominė aplinka - verslo (rekreacija ir turizmas), kitų ūkio sektorių plėtra.

7. Pasekmių aplinkai vertinimo metodai

Molėtų rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano koncepcijos sprendinių įgyvendinimo pasekmės bus vertinamos pasekmių lentelių metodu.

Vertinimui taip pat bus taikomi ir kiti žemiau išvardinti metodai:

- analitinis;
- literatūros ir kitų šaltinių apžvalga, pasinaudojant analogiškais sprendimais jau tyrinėtomis pasekmėmis.